

Igualdad de género - Lærervejledning

Lærervejledning til undervisningsmateriale til spansk om verdensmål 5: Igualdad de género

Materialet er udviklet af Malene Lysemose og Leticia Álvarez Peña, Kalundborg Gymnasium for Mellemløst Samvirke med støtte fra NCFE, Det Nationale Center for Fremmedsprog

5 IGUALDAD
DE GÉNERO

Contenidos:

Introduktion.....	4
Modul 1: Introducción al tema y vocabulario sobre el objetivo 5.	5
Modul 2: Estereotipos masculinos y femeninos.	6
Modul 3: El futuro soñado en el tema de la igualdad de género	7
Modul 4: Entrevistas con Mujeres Jóvenes Federación (Madrid)	8
Modul 5-7: El pasado de la igualdad de género en España.	9
Modul 8: Entrevistas con alumnos y profesor de instituto María Emperatriz María de Austria de Madrid	10
Modul 9: El camino hacia la igualdad. El tema de la conciliación	11
Modul 10: El español como lenguaje sexista	12
Modul 11: El machismo y la violencia de género	13
Modul 12: La mujer y la religión en el mundo hispanohablante.....	14
Modul 13: Mini-proyecto	15
Modul 14. Propuesta para trabajo escrito	16

Introduktion

Dette undervisningsmateriale er udarbejdet af Malene Lysemose og Leticia Álvarez Peña fra Kalundborg Gymnasium for Mellemføleligt Samvirke/Verdensklasse med støtte fra NCFE, Det Nationale Center for Fremmedsprog.

Forløbet tager udgangspunkt i verdensmål 5, *Igualdad de género* og er estimeret til at vare ca. 12 moduler af 90 minutter (afhængigt af, hvor meget der gives for som hjemmearbejde, og hvor meget man ellers arbejder med af anden grammatik, skriftlighed mv.)

Hvert modul er et afsluttet emne, så det er muligt at plukke enkelte tekster/aktiviteter ud, hvis man ikke vil bruge hele forløbet.

Langt de fleste tekster i materialet er beskyttet af ophavsret, og vi har derfor ikke mulighed for at sætte teksterne direkte ind i elev-hæftet. Der er derfor links og QR-koder til disse tekster. Artiklerne fra El País er gratis, men kræver login, hvis man har overskredet sin kvote af gratis artikler. Det kan derfor være en fordel, at læreren printer artiklerne til eleverne.

Modul 1: Introducción al tema y vocabulario sobre el objetivo 5.

Eleverne begynder med "una lluvia de palabras", hvor de kan varme lidt op inden de går rigtigt i gang med emnet. Ideen er, at de får 2-3 minutter, hvor de skal finde alle de ord, de kan om emnet "Igualdad de género", og de skal klassificere dem i tre forskellige kategorier: substantiver, adjektiver og verber. Her "leger" de lidt med disse tre ordklasser.

Bagefter skal de i gang med en quizlet, hvor de finder de relevante gloser, som de skal se og høre gennem hele forløbet:

- <https://quizlet.com/759474111/igualdad-de-genero-flash-cards/>

Efter de har lært nogle gloser om emnet, kan man fortsætte med at læse en kort artikel fra FN's hjemmeside. Klassen bliver delt op i to grupper, hvor den ene gruppe præsenterer delen om "datos destacables" og den anden gruppe står for "metas":

- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/gender-equality/>

Modulet afsluttes med at høre en kort video på spansk om verdensmål 5:

- <https://www.youtube.com/watch?v=ywBzubQbUI0>

Inden eleverne hører videoen, skal de arbejde med nogle gloser, som bliver brugt i den, og klassificere dem i to forskellige kategorier: "palabras positivas" og "palabras negativas".

Modul 2: Estereotipos masculinos y femeninos.

I dette modul skal eleverne definere begrebet "estereotipo".

Modulet er delt op i to dele.

I den første del af modulet skal eleverne høre en spansk sang, svare på nogle spørgsmål og klassificere nogle "estereotipos masculinos y femeninos" i den "rigtige kolonne". Her er det meningen, at eleverne lidt efter lidt reflekterer over ordet "estereo-tipo", og diskuterer hvad eller hvem skaber der de forskellige stereotyper angående køn, som vi taler om i dag.

- https://www.youtube.com/watch?v=Za8DC7y_T4A

I den anden del af modulet hører man en spansk video om tre forskellige historier fra tre spanske kvinder, der arbejder "i profesiones de hombres".

- <https://www.rtve.es/play/videos/espana-directo/mujeres-en-profesiones-de-hombres/6419418/>

Her starter man med at arbejde med en gloseøvelse, hvor eleverne skal kombinere nogle spanske gloser med deres danske version. Når "gloselegen" er færdig, høres videoen og der arbejdes med nogle "preguntas de comprensión". Her får eleverne også lidt viden om den kulturelle baggrund i Spanien nu til dags, og man kan eventuelt bede eleverne om at sammenligne situationen med Danmark og/eller andre lande i Nordeuropa.

Til sidst skal de løse en opgave om "el género de las profesiones en español". Her skal de vælge mellem hankøn eller hunkøn i nogle bestemte arbejder og professioner, og forklare reglen, hvis den findes.

Modul 3: El futuro soñado en el tema de la igualdad de género

Her arbejder eleverne med eventyret "El viaje a las estrellas" af Beatriz Castro (2021).

- https://mujeresjovenes.org/wp-content/uploads/2022/02/EL-VIAJE-A-LAS-ESTRELLAS-definitivo_compressed.pdf

Der findes et nyt eventyr fra 2024, som hedder "Y toqué una estrella", som kan læses her:

<https://mujeresjovenes.org/resources/cuento-y-toque-una-estrella/>, men som vi ikke har arbejdet med i dette forløb. Eventyret fra 2024 er en forsættelse af historien "El viaje a las estrellas", som følger hovedpersonen, Manuela, der altid drømte om at blive astronaut.

Modulet begynder med, at eleverne skal læse "la dedicatoria", som findes på eventyrets første side. Her skal de tale lidt om "¿A quién va dirigido el cuento?", "¿Cuál es el mensaje que pretende transmitir?" og en lille grammatikøvelse om brugen af konjunktiv. Her kan man lave en lille repetition af denne verbaltid, hvor man fokuserer på konstruktionen "para que...".

Hvis man har tid, kunne man nemlig arbejde videre med en lille øvelse, hvor eleverne træner konjunktiv. Man kan bede dem om "at drømme på spansk" med at svare på spørgsmål: "¿Qué deseas tú en cuanto al tema de la igualdad?" Eleverne skal bruge konjunktiv i bisætningen med at udtrykke ønske i hovedsætningen "yo deseo que...."

Målet i dette modul er, at eleverne er bevidste om, at det er vigtigt at kæmpe for lighed mellem kønnene, og at der findes en lysere fremtid, hvis alle drømmer og hjælper med, at drømmen bliver til virkelighed.

Når eleverne er færdige med at reflektere over ligheds-fremtid, deles eventyret i to, og eleverne går i gang med at arbejde med nogle relevante glosor, inden de skal læse det. Efter læsning skal eleverne svare på "preguntas de comprensión" og en del grammatiske øvelser om brugen af datid (præteritum <> imperfektum), stedord som genstandsled og hensynsled og verbernes endelser i nutid.

Til sidst skal eleverne, ligesom Manuela, tale om deres fremtidsplaner, og de skal gøre det med at svare på et spørgsmål "¿Qué quieres ser de mayor?". Her skal de arbejde med fortids fremtid og de modalverber "querer" og "poder" (me gustaría ser porque puedo..../quiero ser....porque puedo...)

Modul 4: Entrevistas con Mujeres Jóvenes Federación (Madrid)

I dette modul skal eleverne lære organisationen "Mujeres Jóvenes Federación" at kende.

Man starter med at give dem linket til organisationens hjemmeside, så de kan læse lidt på spansk og svare på tre enkelte spørgsmål, som kan findes i elevhæftet.

➤ <https://mujeresjovenes.org/>

Bagefter ser de filmen og læser transskriptionen i elev-hæftet. Der er gloser og "delprøve 1-lignende" opgaver til filmen i elev-hæftet. Her er det meningen, at eleverne arbejder individuelt eller to-og to med de 14 opgaver "a la delprøve 1", så de kan øve sig til den skriftlige eksamen.

Filmen findes i to versioner: med og uden undertekster, så man må godt vælge at arbejde med filmen uden undertekster som en lille "audio-øvelse", eller høre video først uden undertekster og bagefter med undertekster, så eleverne får mest muligt ud af det.

Modul 5-7: El pasado de la igualdad de género en España.

Disse tre moduler er delt op i tre dele. Eleverne skal rejse tilbage i Spaniens historie, først til trediverne, bagefter til fyrrene, og til sidst til halvtredserne. Gennem rejsen skal eleverne få lidt viden om, hvordan kvindernes liv og rettigheder var i disse tre perioder.

Den første del af rejsen begynder i den spanske republiks tid, og her skal eleverne se en dokumentarfilm: "La maestras de la República" af Pilar Pérez Solano (2013). Filmen kan findes på Netflix med danske undertekster. I elevhæftet kan man se de syv klips fra filmen, som der arbejdes med i forløbet, og de spørgsmål som eleverne skal svare på ud fra disse klips. Hvis man har tid, kan man selvfølgelig arbejde med flere klips, men det er meningen, at eleverne opnår en viden om, hvor langt havde de spanske kvinder nået frem under Republikken i forhold til deres frihed og rettigheder.

Den anden del af rejsen fortsætter med at læse og forstå en tekst om kvindernes rettigheder i årene lige efter Den spanske borgerkrig og under Francos diktatur.

- https://www.antena3.com/noticias/especiales/reportajes-a3n/especial-constitucion-derechos-mujer-franquismo-video_201812035c06f1bf0cf222fc94eca188.html

Her skal eleverne få lidt viden om, hvordan diktaturet påvirkede udviklingen i Spanien negativt, mht. trediverne og lighed mellem kønnene. Efter de læser teksten, skal eleverne løse nogle ordforråds, forståelses og billedbeskrivelses-øvelser.

Rejsen slutter i halvtredserne med "El manual de la buena esposa".

- <https://twitter.com/imujerclm/status/825007122513612800>

Her skal eleverne arbejde to og to med de 12 regler, som findes i elevhæftet. Eleverne skal oversætte og præsentere én regel, vælge to grammatiske punkter, som findes på plakaten og forklare dem (på dansk) til klassen.

Hvis man har tid, kan man afslutte med et kreativt produkt, hvor eleverne selv skal lave en ny "manual de la mujer emprendedora". Her kan de arbejde to og to eller i små grupper. Til sidst kan de fremlægge deres produkter i matrix-grupper.

Modul 8: Entrevistas con alumnos y profesor de instituto María Emperatriz María de Austria de Madrid

Nu er det tid til at eleverne hører om, hvordan man oplever lighed eller mangel på lighed mellem kønnene i Spanien i dag. Vi ser en film med nogle spanske gymnasieelever og én af deres lærer, hvor de taler om emnet, og de udfordringer, som stædigvæk findes i landet.

Man må starte med at vise filmen uden undertekster for at se, hvor meget de kan forstå, og bagefter kan de eventuelt se den igen med undertekster og gå videre til at læse transskriptionen i elev-hæftet. Der er gloser og "delprøve 1-lignende" opgaver til filmen i elev-hæftet.

Eleverne laver herefter tilsvarende interviews med hinanden to og to og præsenterer dem for klassen. Hvis der er god tid, kan de evt. filme deres egne interviews.

Til sidst kan eleverne se den interaktive film med Ana, hvor de hører hende præsentere sig selv og lighedskampen og selv besvare spørgsmål mundtligt undervejs. Der er links og QR-koder til videoerne i elev-hæftet.

Modul 9: El camino hacia la igualdad. El tema de la conciliación

Her skal eleverne få lidt viden om den aktuelle situation i Spanien, México og Argentina gennem nogle relevante data angående lighed mellem kønnene.

Målet her er, at eleverne lærer om nogle store fremskridt, som er sket i samfundet i de sidste år i disse tre spansktalende lande.

Man begynder med at arbejde med gloser "Constitución", "regulación", "despenalización", "Pacto de Estado" og "Huelga mundial feminista". Bagefter skal man arbejde med begrebet "conciliación". Eleverne skal selv gætte, hvad dette betyder og analysere to plakater fra en meget kendt mexicansk kampagne, indtil de får at vide præcis, hvad begrebet "conciliación" indeholder.

I den anden del af modulet arbejdes med fremtidsform "-ré, -rás, -rá..." gennem kampagnen "Vicky form" fra 2010. Her må man lade eleverne være kreative, hvis der er tid til det, og lade dem skrive deres egne plakater til en kampagne, hvor eleverne selv vælger emnet.

Billederne fra kampagnen kan også findes i det sidste kapitel ("Un país machista") af bogen *Mosaico mexicano* af Kristina Pilmark og Rikke Olsen, 2016, Gyldendal.

Modulet afsluttes med en video og nogle øvelser til det om "la legalización del aborto en Argentina":

➤ <https://elpais.com/sociedad/2020-12-30/argentina-legaliza-el-aborto.html#?rel=mas>

Modul 10: El español como lenguaje sexista

Det er tid til at arbejde med begrebet "lenguaje sexista". Hvad er det? Lad eleverne forklare (på dansk) hvad dette betyder. De skal selv komme med nogle eksempler på dansk først, og så til sidst på spansk.

Bagefter introducerer man tre nye begreber: "duales aparentes", "Masculino genérico" og "estereotipado del lenguaje" gennem eksempler på spansk. Her må man godt bruge overskrifter fra kendte spanske aviser, som El País: <https://elpais.com/>, hvor eleverne identificerer disse tre forskellige brug af det spanske sprog.

Der er tre konkrete øvelser i elevhæftet.

I den første skal eleverne søge i "El diccionario de la Real Academia Española" tre ord-par (perro-perra, zorro-zorra og fulano-fulana) og forklare deres betydning i maskulinum og femininum. Ud fra deres søgning, skal de forklare og diskutere dette.

➤ <https://dle.rae.es/zorro>

I den anden skal eleverne "lege" med brugen af "lenguaje inclusivo" kontra brugen af "lenguaje genérico". Én gang til må eleverne selv være kreative.

Den sidste opgave som eleverne skal klare er at arbejde med "titulares de periódicos en español", hvor de skal finde brugen af "lenguaje estereotipado".

Modul 11: El machismo y la violencia de género

Modulet kan starte med at samle op på begreberne "feminismo" og "machismo", og "sexo" og "género". Efter en refleksion over disse fire ord, introduceres noget nyt, nemlig "violencia de género" eller "violencia doméstica". Kender eleverne begrebet?

Modulet kan fortsættes med en gloseleg (se elevhæftet), inden man skal analysere og arbejde med to plakater, hvor forskellige typer vold kan identificeres gennem ord. Her er det vigtigt, at eleverne kender gloser som "violencia verbal o psicológica", "violencia física", "acoso cibernético", "acoso sexual" y "violencia económica y patrimonial."

Modulet kan afsluttes med at vise kortfilmen "El orden de las cosas" af José Esteban Alenda y César Esteban Alenda fra 2010.

- <https://www.youtube.com/watch?v=hfGsrMBsX1Q>

Inden visning arbejdes med ordforråd, og efter filmen svares på "preguntas de comprensión", som kan findes i elevhæftet.

En sidste øvelse får eleverne til at fortolke det, som de ser i filmen. Her er det en god idé, at eleverne arbejder to og to eller i små grupper.

Hvis man har lidt ekstra tid, kan eleverne høre sangen "Salir corriendo" (2002) af Amaral.

- <https://www.youtube.com/watch?v=QFTyquQiWlU>

Der følges et par grammatiske opgaver, hvor man sætter fokus på verbaltider og verbalperifraser med infinitiv og gerundium.

Modul 12: La mujer y la religión en el mundo hispanohablante

Et sidste modul i emnet "Igualdad de género" bruges til at give eleverne lidt viden om religionens rolle i de spansktalende lande. Her skal man reflektere over relationen mellem religion og lighed mellem kønnene, og hvordan de gensidigt påvirker hinanden positivt eller negativt.

Efter en gloseleg og en øvelse om ordklassernes kategorier, går eleverne i gang med at læse og forstå en tekst, hvor Paven giver sin mening til kende om emnet "Lighed mellem kønnene".

➤ https://elpais.com/elpais/2015/04/28/mujeres/1430193660_143019.html

Modulet afsluttes med elevernes egen refleksion og til sidst diskussion om religions rolle ind i det spansktalende samfund.

Modul 13: Mini-proyecto

Dette modul er afsat til et mini-projekt, hvor eleverne i mindre grupper udarbejder materiale på spansk, hvis formål er at kæmpe for, at der bliver mere "lighed mellem kønnene".

Det kan f.eks. være en film, en sang, en Instagram-konto, TikTok, plakater, læserbreve, foldere, hjemmeside mv.

Forløbet afsluttes med, at eleverne fremlægger for hinanden. Spørg gerne skolens SoMe-medarbejdere, om de vil lave et opslag eller en story om projektet på skolens konto.

Modul 14. Propuesta para trabajo escrito

Eksamensopgaven i spansk begyndersprog til STX fra 24. august 2019 "*Raperos*", som handler om Rebecca Lane fra Guatemala; hun er en "rapper", der kæmper for lighed mellem kønnene.

Opgaverne kan hentes på Prøvebanken.dk med lærer-Unilogin.